

מ"ג ויקרא ו ה

יוצא מוויקיטקסט ב־1 באוקטובר 2024

<< · ה · ו · מ"ג ויקרא · >>

מקרא

כתיב (נוסח הפסוק לפי [מהדורת וסטמינסטר](#)):

והאַש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער
עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה
העלה והקטיר עליה חלבי השלמים

מנוקד (נוסח הפסוק לפי [מהדורת וסטמינסטר](#)):

וְהֵאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוקֵד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה
וּבֵעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר
וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֲלָבֵי
הַשְּׁלָמִים.

עם טעמים (נוסח הפסוק לפי [מקרא על פי המסורה](#)):

וְהֵאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תִּוקֵד־בוֹ לֹא תִכְבֶּה
וּבֵעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר

וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֵלָה וְהַקָּטִיר עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים

תרגום

וְאִישָׁתָא עַל מִדְבַּחָא תְּהִי יִקְדָּא בֵּיהּ לָא
תְּטִפִי וְיִבְעֵר עָלֶיהָ כְּהֵנָּא אֲעִין בְּצֶפֶר בְּצֶפֶר
וְיִסְדֹּר עָלֶיהָ עֲלֹתָא וְיִסִּיק עָלֶיהָ תְּרַבֵּי נְכֹסֶת
קוּדְשִׁיא [אונקלוס](#)
(תאג):

וְאִישָׁתָא עַל מִדְבַּחָא תְּהִי יוֹקְדָא בֵּיהּ לָא
תְּטִפִי וְיִלְפִי עָלֶיהָ כְּהֵנָּא אֲעִין בְּצֶפֶר בְּצֶפֶר
עַד אֲרַבַּע שְׁעִין דִּיּוֹמָא וְיִסְדֹּר עָלֶיהָ עֲלֹתָא
וְיִסִּיק עָלֶיהָ תְּרַבֵּי נְכֹסֶת קוּדְשִׁיא: [ירושלמי](#)
(ינחנ):

רש"י

"והאש על המזבח תוקד בו" - ריבה כאן קידות הרבה על
מוקדה ואש המזבח תוקד בו והאש על המזבח תוקד בו אש

תמיד תוקד על המזבח כולן נדרשו במס' יומא דף כח שנחלקו רבותינו במנין המערכות שהיו שם

"וערך עליה העולה" - עולת תמיד היא תקדים פסחים נח (בר"י מנין שלא יהא דבר קודם על המערכה לתמיד של שחר ת"ל העולה עולה ראשונה)

"חלבי השלמים" - אם יביאו שם שלמים ורבותינו שם למדו מכאן עליה על עולת בוקר השלם כל הקרבנות כולם מכאן שלא יהא דבר מאוחר לתמיד של בין הערבים

מפרשי רש"י - לחץ על המילה "הראה" בצד שמאל להצגה

מפרשי רש"י

גור אריה

עריכה

עריכה

[יב] במנין המערכות. בפרק טרף בקלפי (יומא סוף מג ע"ב), שהיה צריך עוד מערכה אצל המערכה הגדולה, שממנה היה חותה גחלים להקטיר קטורת על מזבח הפנימית. ופליגי תנאי התם, שיש אומרים דצריך עוד מערכה לקיום האש, והם שני גורי עצים, שאם לא היה האש על המערכה הגדולה מתגבר - היה מקיים מן מערכה זאת. ויש שמוסיפין עוד אחת לאיברים ופדרים שלא נתאכלו, שהיה עוד אחת, כדאיתא התם (יומא דף מה):

[יג] עולת תמיד היא תקדים. דכתיב "וערך עליה העולה", מוכח העולה ראשונה על המערכה, ובעולת תמיד מיירי, כדאמר רבא בפרק תמיד נשחט (פסחים דף נח:): "העולה" - עולה ראשונה. כלומר, מדכתיב "העולה" בה"א הידיעה, היא העולה הראשונה שבפרשת קרבנות, והוא עולת תמיד, כדכתיב (ר' במדבר כח, ב) "צו את קרבני לחמי וגו'":

[יד] אם יביאו שם שלמים. דאם לא כן, "וערך עליה חלבי השלמים", שמא לא יהיו שם שלמים, בשלמא "וערך עליה העולה" היה שם עולת תמיד הקבוע, אבל "והקטיר עליה חלבי השלמים", שמא לא יהיה שם שלמים, לכך פירושו לפי פשוטו 'אם יהיו שם שלמים! ורוז"ל (פסחים סוף נח ע"ב) דרשו בו, דאם לא כן, למה לי למכתב "וערך עליה חלבי שלמים", פשיטא שיערוך עליה חלבי שלמים אם יהיו שם שלמים, ומאי בא להגיד בזה, ולכך דרשו "וערך עליה חלבי השלמים" 'עליה השלם כל הקרבנות':

רש"י מנוקד ומעוצב

עריכה
וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוָּקֵד בּוֹ – רֵבָה כָּאֵן יִקְיֹדוֹת הַרְבֵּה: "עַל מִוְקְדָה" ([לעיל פסוק ב](#)), "וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תִּוָּקֵד בּוֹ" (שם), וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוָּקֵד בּוֹ, "אֵשׁ תִּמִּיד תִּוָּקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ" ([להלן פסוק 1](#)). כֵּלָן נִדְרָשׁוּ בְּמִסְכַּת יוֹמָא ([דף מ"ה ע"א](#)), שְׁנַחֲלָקוּ רַבּוֹתֵינוּ בְּמִנְיַן הַמְעַרְכוֹת שֶׁהָיוּ לָשֵׁם ([ספרא שם](#), יא; [יומא מ"ג ע"ב](#)).
וְעָרַף עָלֶיהָ הַעֲלָה – עוֹלַת תִּמִּיד הִיא תִּקְדָּיִם. [וּמִנְיַן שְׁלֹא יִהְיֶה דָּבָר

קודם על המערכה לתמיד של שחר? תלמוד לומר העלה, עולה ראשונה. ברש"י ישן] (פסחים נ"ח ע"ב).
חלבי השלמים – אם יביאו שם שלמים. ורבותינו למדו מכאן:
עליה, על עולת הבקר, השלם כל הקרבנות כלם; מכאן שלא יהא
דבר מאחר לתמיד של בין הערפים (שם).

מדרש ספרא

[ז] "והאש על המזבח תוקד בו" -- מתוך: ספרא (מלבי"ם) פרשת צו פרק ב (עריכה)
עריכה
אמר ר' יהודה מנין להצתת האש
שלא יהיה אלא בראשו של מזבח? תלמוד לומר "והאש על
המזבח תוקד בו".

אמר ר' יוסי מנין לעשות מערכה אחת לקיום האש? תלמוד לומר
"והאש על המזבח תוקד בו".

מנין שכל המכבה עובר בלא תעשה? תלמוד לומר "לא תקבה".

[ח] "ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר". נאמר כאן "בבקר
בבקר" ונאמר בתמיד (במדבר כ"ב) "בבקר" -- איני יודע איזה
יקדים? יקדים דבר שנאמר בו "בבקר בבקר" לדבר שלא נאמר
בו אלא 'בקר' [בס"א "בבקר"] אחד.

נאמר בעצים "בבקר בבקר" ונאמר בקטורת (שמות ל"ג) "בבקר
בבקר" -- איני יודע מי יקדים את מי? מי מכשיר את מי?! עצים
מכשירים הקטרת! הם יקדימו את הקטרת!

[ט] נאמר בקטרת (שמות ל.י) "בבקר בבקר" ונאמר בנרות (שם), "בבקר בבקר" -- איני יודע איזה יקדים? כשהוא אומר (שם) "בהיטיבו את הנרת יקטירנה" -- סמכו ענין לקטורת; אף הם יקדימו את הקטורת!

מנין שיעשה את המערכה גדולה כדי שתקבל את כל העולות? תלמוד לומר "עליה העלה".

מנין לאמורי חטאת ואמורי אשם ואמורי קדשי קדשים ואמורי קדשים קלים? תלמוד לומר "עליה חלבי השלמים".

מנין הקומץ והלבונה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים? תלמוד לומר "עליה..והקטיר" -- כל ההקטרות יהיו עליה.

יכול אף הקטורת תהא עליה? תלמוד לומר "ובער עליה...וערך עליה" -- עשה הבערה אחת לקטורת, עשה מערכה אחת לקטורת.

[י] מנין שלא יהיה דבר קודם לתמיד של שחר? תלמוד לומר "עליה העלה".

מנין שלא יהיה דבר מתעכב אחר תמיד של בין הערבים? תלמוד לומר 'עליה שלמים'.

בעל הטורים

והאש. ג'. והאש על המזבח. והאש ירדה מן השמים. והאש תאכלם רמז למ"ד שמתו נדב ואביהוא על שהורו הלכה לפני

עריכה

רבן ואמרו אע"פ שהאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן
ההדיוט. וזה והאש ירדה מן השמים אעפ"כ והאש כו' תוקד בו
שצריך להביא מן ההדיוט. על כן מהאש יצאו שהורו באש והאש
תאכלם:

והאש על המזבח תוקד בו. שהוא כמו סולם למלאכים לעלות
כענין שנא' ויעל מלאך ה' בלהב המזבח וכן ביחזקאל והנה ששה
אנשים וגו' ויעמדו אצל מזבח הנחושת וע"כ היה נחושת ונוצצים
כעין נחשת קלל. אבל מזבח הפנימי כנגד שכינה דכתיב ידיו גלילי
זהב לכן כל דם אם נכנס בפנים לא תאכל אותה החטאת שאין
אכילה למעלה:

<< · ה · ו · מ"ג ויקרא · >>

About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](https://wikisource.org)^[1]. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)^[2] license or, at your choice, those of the [GNU FDL](https://www.gnu.org/licenses/fdl.html)^[3].

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)^[4].

The following users contributed to this book:

- Testbot

---

1. [↑ https://wikisource.org](https://wikisource.org)

2. [↑ https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)

3. [↑https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html](https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)
4. [↑https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium](https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium)